

man er 25 Aar, men først har Valgret, naar man er 30 Aar, saa der er ikke noget i Vejen for i Analogi dermed at tillægge Kvinderne Valgbarhed, før de faa Valgret, og at Mænd kunne faa Lov til at benytte vor Ret til at vælge Kvinder ind i Forsamlingen, endogsaa før de selv kunne deltage i Valgrettens Udøvelse. Det at give dem Valgbarhed samtidig med Valgretten kan derfor ikke siges at komme paa tværs af de Principper, der ellers have sat sig tydelige Spor i vor Lovgivning.

Hvad angaar Kvindernes Selvstændighed, er det i Overensstemmelse med det saakaldte islandske Standpunkt, som jeg før berørte, at indskrænke Valgretten til Enker og andre selvstændige Kvinder, der ere Skatteydere og have et selvstændigt Erhverv. Saa vidt jeg skønner, synes den højtærede Minister i alt Fald ikke i nogen særdeles hvidglødende Grad at være Tilhænger af dette Standpunkt. Jeg skal nævne, at der allerede i Samlingen 1891 fremkom et privat Lovforslag, indbragt af Repræsentanterne for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Trier) og 7de Valgkreds (C. Hage) og afdøde Herman Bing, som gik ud fra det saakaldte islandske Kvindestandpunkt. Men den Gang blev der ikke noget ud af det. Tiden gaar, og det er gaaet fremad for det Parti og de Lag, hvortil jeg hører, og for Fremskridtsbevægelsen, men tilbage for Reaktionen. Skal der overhovedet reddes noget for denne Side, vilde det være gavnligt, om den højtærede Minister endelig en Gang sagde Top og tog Loven, som den foreligger, saaledes at vi fik en Lov, hvorved Højre atter kunde bjærge en Stump af den Indflydelse, det i Tidens Løb har tabt, ved aldrig nogen Sinde at kunne gaa ind paa en Reform, medens det var Tid dertil; at Tiden vil komme, ved den højtærede Minister og enhver Højremand lige saa godt som jeg. Hvorfor saa ikke tage den Ros og Ære, som ligger her paa Alfavej færdig til at tages op. Jeg skal minde om, at det er paa denne Maade, man bærer sig ad i et saa politisk Land som England, hvor man Gang efter Gang ser et Toryministerium gennemføre et Whigministeriums Reformforslag, idet det ved, at Reformen har vundet saa stærk Indgang i Befolkningen, at den ellers vil blive gennemført ved næste Systemskifte; saa vil det hellere selv regulere Reformen og tage al Rosen og Æren for at gennemføre den. Jeg skal ikke opstille mig som Raadgiver for dem, hvem Landets Skæbne er lagt i Hænderne paa som Ledere af

Ministeriet, men det vilde mere mig, og jeg vilde betragte det som en stor Ros og anbefaling for et Ministerium som det nuværende, om det vilde gøre sig berømt ved Indførelsen af de Reformers, som ere skitserede i vore Ændringsforslag.

Naar den højtærede Minister mente, at der skulde gaa længere Tid, før Tiden var moden til, at Kvinderne kunde komme med, vil jeg ikke atter gentage min lange Labyrinth, som jeg før citerede. Deraf fremgik, at Kvinderne have arbejdet sig frem lige fra 1879, hvert Aar, baade Foraar og Efteraar. De have været paa Tingets Dagsorden og have levet højt hernede, ere blevne slaaede ihjel oppe i Landstinget og have fortsat deres Liv paa den Maade, stadigvæk vandrende mellem Liv og Død, en Maade, som det svage Køn ikke er egnet til at leve paa. De skulle have deres Rettigheder. Lad os give dem dem med det samme. Jeg tror, Tiden er moden, og Kvinderne mene det selv, og at afvise dem paa den Maade, som de have anvendt oppe i det høje Landsting, med at hævde, at hverken Samfundet eller Kvinderne ere tjente dermed, er at fremsætte en Paastand uden Bevisligheder, som vistnok staar i Strid med alt, hvad der er oplyst fra andre oplyste Lande, hvor Kvinderne deltage i det kommunale Liv og til Dels ogsaa i det politiske Liv. Vi behøve ikke at gaa længere end til Sverige, og hvis vi ikke ville gaa uden for det danske Monarki, kunne vi gaa til Island, hvor denne Reform er sket og det under et Ministerium, der i Fremskridtsvenlighed ikke paa langt nær kan sættes i Klasse med det nuværende.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Ændringsforslag Nr. 4 af *et Mindretal* (Hørdum og Knudsen) til § 1 (se Tillæg B., Sp. 1603)

*forkastedes* med 62 Stemmer mod 11.

Ændringsforslag Nr. 1 til § 1 af *et Flertal* (se Tillæg B., Sp. 1602)

*vedtoges* med 67 Stemmer mod 8.

Ændringsforslag Nr. 2 og 3 til samme Paragraf af *Flertallet* under Nr. 1 samt *Hammerich* og *Wagner* (se Tillæg B., Sp. 1603)

*vedtoges* uden Afstemning.